

Творчі обдарування педагогів Волині

ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ КОВЧ – учитель біології та основ здоров'я в КЗЗСО «Луцький ліцей № 4 імені Модеста Левицького Луцької міської ради». Тривалий час працював директором опорного закладу освіти «Гірниківський ліцей Ратнівської селищної ради».

Поєднуючи педагогічну діяльність із поетичною творчістю, пан Олександр публікує перші свої вірші ще в 1990 році в районній газеті «Ратнівщина».

Чимало текстів, що вийшли з-під пера поета, імпонують нестандартністю, сміливістю чи й навіть зухвалістю. Творам митця притаманний ліричний спектр кохання-любові, пошуки природи в собі й себе у природі, патріотичне, щемке розуміння нашого непростого часу. Тембр мови звучить в унісон із серцем та душею кожного читача.

Торік 18 липня у Волинській обласній бібліотеці для юнацтва та 18 серпня в Ратнівській публічній бібліотеці-філії комунального закладу «Центр культурних послуг» Ратнівської селищної ради відбулася презентація поетичної збірки Олександра Ковча «Далі буде...».

«Далі буде...» – про вічність і циклічність життя, про щирі почуття, вічні теми у письменницькому сприйнятті та переосмисленні, справжність буття.

За поворотом знову невідомість,
І у навушниках – на повну – знову блюз.
Римую – день за днем – про тебе повість,
Й раз по раз ув очах твоїх топлюсь.
А поки падаю повільно у безодню,
З останніх сил зі звабою борюсь.
Хоча і знаю – варіантів жодних...
Та, зрештою, я зовсім не боюсь.
Бо ти – як Космос, я Всесвіт!! Невідомість!!!
Ще мить і я відкрию шлюз...
Бо ж там – за поворотом – невагомість,
І у навушниках – на повну – знову блюз.

***

Зійшлися якось дві Самотності на березі моря Сліз.
Зійшлися, розговорилися про те, як змінився бриз.
Про те, як життя тріпало їх, про дружбу, про зраду теж...
Про те, як вони втрачали все й знаходили знов, авжеж.
Про ночі і дні самотності, про зустрічі й час розлук.
Про те, як страшно бува торкнутися волосся та навіть рук...
Про все говорили й слухали, не день отак і не два.
Бувало, що й сперечалися. Та що суперечки – слова...
Зійшлися якось дві Самотності на березі моря Сліз.
Зійшлися, розговорилися і... більше не розійшлися...

***

Можна я буду тебе кохати?
Просто кохати. Без ніяких умов.
Вірші, час від часу, тобі писати,
Й казати у них про свою любов?
Можна в очах твоїх я втоплюся,
В твоєму погляді розчинюсь?
Зі скелі найвищої зірвуся,
А ти впіймаєш? Я – не боюсь!
Можна я буду тебе чекати?
Як воду спрагла пустеля жде.
Можна? Мені це важливо знати.
Можна я буду кохати тебе?

***

Осінній день добіг свого фіналу.
Холодна ніч закуталась в туман.
І на межі, посеред карнавалу,
Самотній я... Бо хтось тебе украв.
Слова... Слова... Наївні і бездумні.
Думки... Думки... Про тебе повсякчас.
Минає вересень. Він був таким безумним.
Приходить жовтень. Він чека на нас...

СОНЕТ № 33

Мов менестрель, на площі, серед люду
Співаю знов – лише тобі – пісні...
Співав, співаю і співати буду!
Немов струмок бурхливий навесні...
Давно забута роль, всі сцени, діалоги...
Завісу з'їла міль, театр згорів...
Та повертатися назад із півдороги
Не бачу сенсу... І шукаю слів.
Аби історію свою переказати,
Аби не вляпатись, а залишити слід...
Аби лишень ті ноти вже дібрати,
Які, немов вогонь, розтоплять лід.
Та, власне, що лишилось бідному поету?
Писати вірші, інколи сонети...

***

Так схожа ти на нинішню весну...
Така ж холодна і така жадана.
Та знаю я – прокинешся зі сну,
З душі зійдуть сніги, крига розтане...
Так схожа ти на літню темну ніч...
Така ж непередбачувана зовсім.
Тебе спитати хоч: «В чому річ?
Чому сумна ти, наче пізня осінь?»
Так схожа ти на зиму... Ні! Не так...
Зима на тебе схожа, тільки трішки...
Коли твоя рука в моїх руках,
Холодна, наче після гри у сніжки...
Свою любов я день за днем несучу,
І вірити й на мить не перестану...

Так схожа ти на нинішню весну...
Таку близьку, чарівну і жадану...

***

Треба ж було цьому статися!
Я й сам якось не чекав.
Та все ж я зумів закохатися
У ту, що давно покохав.
Не сплю, знов віршую ночами.
На неї дивлюсь крадькома.
Зустрінемося очі-в-очі ми,
Аж серце моє завмира.
А потім тихенько стукає
У ребра: тук-тук, тук-тук...
Може, кохана послухає
І візьме сердечко до рук?
Бо ж треба було цьому статися.
Й хоч сам я якось не чекав.
Та все ж я зумів закохатися
У ту, що давно покохав...

***

Ну, здрастуй, Учителю! Як тобі там?
Мабуть, спокійніш, бо немає мороки –
Не треба спішити у клас по дзвінках,
Не треба писати конспект до уроку.
А, знаєш, я знову про Тебе згадав,
Твій жарт, Твою усмішку і сумні очі.
Тоді ж бо ніхто серед нас і не знав,
Чому ти геть сивий... А ти ж так охоче
Розказував нам про апостроф, тире,
Двокрапку, про підмет і присудок, вірші...
Як жаль, що немає тут зараз Тебе.
Ми й досі ще пишемо... Й точно не гірше.
А можна, Учителю, я передам
Усім Твоїм учням від Тебе привіт?
Та так, пролетіло мов день – тридцять літ...
Ну, здрастуй, Учителю... Як тобі там?..

***

Ця біла паморозь на вересневих скронях –
Прозоре скло на листі і траві.
Пригнув вже голову старий, зчорнілий сонях.
Мандрує осінь по моїй землі.
Дарує золото березам, кленам, липам.
У вирій проводжає журавлів.
На павутинках бабиного літа
Грає мелодії... Та все чомусь сумні.

***

Рабство починається з мовчання.

Сергій Параджанов

Я свій термін відбув від і до,
Відмотав від дзвінка до дзвінка...
За убивство, яке давно
Не здригнулась здійснити рука.

Не шкодую про вчинок цей.
Ба, радію від цього щодня.
Бо, по суті, життя апогей
Я пройшов іще хлопцям...
А тепер коли щось кажу
Чи у слід чую знову: «Ганьба!»,
Усміхаюся – не тужу...
Я убив у собі раба.

***

Я часто питаю сам у себе:
– Ким би я став, якби не ти?

Кому б писав про травневе небо?
Кому б розказував про зірки?
Я, мабуть, дивний? Тобі – краще знати..
Мені вітерець про це шепотить.
Часом кричу, коли треба змовчати.
Й мовчу, коли криком душа кричить...
А ще я люблю тебе, щиро й ніжно...
Люблю, як ніхто на землі не кохав...
І часто ставлю питання наріжне:
– Якби не ти, ким би я став?

Музика, мелодія, краса музичних звуків – важливий засіб морального та розумового виховання людини, джерело благородства серця і чистоти душі.

В. Сухомлинський

ОЛЕНА ОЛЕГІВНА ВАЛЬЧИШИН – учитель музичного мистецтва комунального закладу загальної середньої освіти «Рожищенський ліцей № 4» Рожищенської міської ради Луцького району Волинської області.

Один з колишніх учнів відомого математика І. Гельфанда, який пропрацював десяток років у школі, сказав йому: «Щоб бути хорошим учителем, потрібно знати свій предмет, уміти навчати (тобто володіти педагогічною технікою) та любити дітей». Професор Гельфанд задумався на кілька секунд і відповів: «Ні, я не погоджусь. Це потрібно, щоб бути просто вчителем. А щоб бути хорошим вчителем, потрібно, по-перше, любити свій предмет, по-друге, любити навчати і, по-третє, любити тих, кого навчаєш. Це – триада найкращого вчителя».

Словами професора Гельфанда можна охарактеризувати педагогічний світогляд Олени Олегівни. «Важливо творити, чути, відчувати, грати на інструментах, співати, складати музику, аранжувати, висловлювати думки, танцювати, рухатись, гармонізувати тілесне, психічне і духовне, стимулювати креативний потенціал особистості. Та найголовніше – співпрацювати й переживати життя через музику», – каже вчителька. Олена Олегівна наповнює емоціями кожен день, збагачує враженнями, спонукає мислити, творити, пізнавати красу мистецтва та через мистецтво пізнавати світ.

Розмаїтий та багатомірний талант Олени Олегівни відображається не лише у професійній педагогічній діяльності.

Пані Олена є керівником хору храму Різдва Пресвятої Богородиці міста Рожище, що об'єднав жінок та чоловіків різного віку, які виявили бажання прославляти Бога своїм співом, і що дуже важливо – рідною, українською мовою. У когось із них життя було пов'язане з музикою, інші не мають музичної освіти, але володіють хорошими вокальними даними. Основою створення колективу, насамперед, був патріотичний дух, ідея відродження національної української церкви.

«Регентство дало мені можливість реалізувати свої професійні навички. Я люблю якісний спів, тому хочу, щоб колеги відповідально і професійно ставилися до справи, яку роблять, – розповідає Олена Олегівна. – Приємно, коли парафіяни дякують за те, що виконана нами молитва торкнулася душі чи проникла у самісіньке серце. Це найкраща нагорода за працю. Тому наша мета – ідеальне звучання. Тішусь, коли мої колеги дослухаються до порад і прагнуть до вдосконалення своїх здібностей».

Хор виконує високохудожні твори відомих композиторів: Кирила Стеценка, Миколи Лисенка, Олександра Кошиця, Якова Яциневича, Миколи Леонтовича, творча спадщина яких складає музичний іконостас багатолітньої історії нашого народу.

Музичне обдарування Олени Вальчишин реалізовується і в творчих захопленнях. Вона є автором низки пісень, які наповнені глибоким змістом, мелодійністю, емоційністю та цікавою гармонією. Окремі увійшли до збірки «Співай, Україно!». Вірші до багатьох пісень пише вона сама. Слова до твору «Волинь – моя пісня» написав учень Олени Олегівни Святослав Гаврук.

Волинь – моя пісня*

Сл. Святослава Гаврука

Maestoso

Музична партитура з нотами та акордами. Текст пісні:

Да - ва - йте спі - ва - ти всі ра - зом цю пі - сню, кра - я - ни, у
 3 ній про - сла - вля - ти кра - су всю і ве - лич зе - млі, де ми на - ро - ди - лись. То -
 6 му і зве мось во - ли - ня - ни. Да - ва - йте спі - ва - ти всі ра - зом, до - ро - слі й ма -
 8 лі. Во - лись - мо - я пі - сня. Во - лись - я - сна зі - рка не - бе - сна, Во - лись - див - на ка - зка про
 12 рі - дні о - зе - ра й га - ї. Во - лись - на - ша ра - дість, на - ді - я на ща - стя во - скре - сла. Во -
 15 лись - мо - я пі - сня. Кра - я - ни, спі - ва - йте ї - ї. Во - я - ни, спі - ва - йте ї - ї.

2. І де б не жили ми в широкому білому світі,
 Свою батьківщину завжди у серцях несемо.
 Волинь – наша мати, а ми всі навек її діти.
 Як птахи з далеких доріг на Волинь летимо.

Приспів:

Волинь – моя пісня. Волинь – ясна зірка небесна.
 Волинь – дивна казка про рідні озера й гаї.
 Волинь – наша радість, надія на щастя воскресла.
 Волинь – моя пісня. Країни, співайте її.

3. Коріння й насіння моєї землі – волиняни.
 Багатство і слава для неї – і діти, й батьки.
 Хай наша любов до Вітчизни повік не зів'яне.
 Давайте співати про рідну Волинь, земляки.

* Мінус до пісень О. О. Вальчишин «Волинь – моя пісня», «Співай, Україно!» див. у додатку цього номера.

Співай, Україно!

Andante

EM C#m F#m B

1. Пі - сні зву - чать, зву - чать пі - сні, спі - ва - ють їх по всій зе - млі

5 G#m C# F#m B7

ді - ти і до - ро - слі, хо - ри сто - го ло - сі. Не -

9 EM C#m F#m B G#m

хай пі - сень тих гли - би - на у ко - жну ду - шу про - ни - ка спі - вом со - ло

14 C# F#m B EM

в'ї - ним, клю - чем жу - ра - вли - ним про - ни - ка. Спі

18 AM A B EM C#m про - ни - ка. Am DM

вай, У - кра - ї - - но, спі - вай! Про не - ба бла - кить, ве -

A - - -

21   Bm   EM   Am   DM   GM   E7

сни бі лий цвіт, спі-вай, У-кра - ї - но, спі-вай, спі-

спі-вай, спі-вай,

24   1. Am   D7   GM   B7   2. Am   D7   EM

вай, У-кра - ї - но, спі-вай! 2. Не - вай, У-кра - ї - но, спі-вай!

2. Нехай життя проходить так,
Щоб кожна мить жила в піснях
Сумних і веселих,
в містах і у селах.
Нехай в піснях дитячий сміх
Приносить щастя в кожен дім.
Хай життя минає, а пісня не зникає,
не зника.

ЖАЛАЙ ОЛЬГА ЙОСИПІВНА – вчитель образотворчого мистецтва комунального закладу загальної середньої освіти «Луцький ліцей № 9 Луцької міської ради».

Ольга Йосипівна паралельно з педагогічною працею знаходить час для творчості. Працює у різних техніках і жанрах – живописні картини, графічні роботи, твори декоративно-ужиткового мистецтва.

Пані Ольга взяла участь у виставці «Графіка Волині» (1999 р.) – представила портрет своєї бабці Ілюшик Маріанни Сидорівни «Вдова солдата»; виставці-конкурсі графічних робіт за мотивами серіалу «Гра престолів» (2017 р.) – презентувала три роботи, виконані кульковими ручками й аквареллю, та здобула II місце у номінації «Ручна графіка» (традиційна); Всеукраїнській

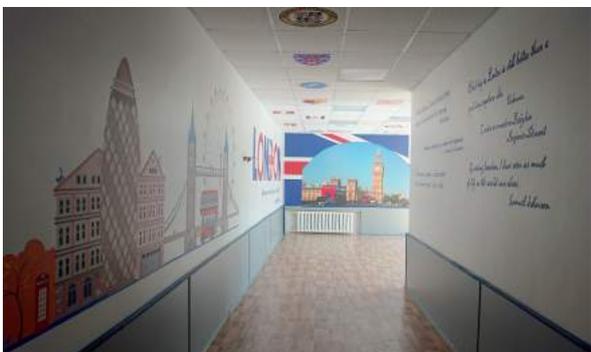
виставці-конкурсі витинанок, присвяченій 150-річчю з дня народження Лесі Українки, – відобразила образ Мавки.

Також Ользі Йосипівні подобається займатися інтер'єрним живописом. Аби дітям затишно та комфортно було навчатись у Луцькому ліцеї № 9, вчителька вишукано, творчо й оригінально оформила кабінети англійської мови, інформатики, початкових класів. Різнокольорові та різноманітні звірі, птахи, квіти тепер прикрашають стіни коридору в ліцеї.

На запрошення адміністрації Лиценької амбулаторії загальної практики сімейної медицини Підгайцівської сільської ради художниця розмалювала коридори закладу яскравими фарбами, зобразила веселих, добрих, усміхнених звірят та інші барвисті ілюстрації для маленьких пацієнтів.

У кожній роботі художниця добирає відповідну манеру живописного та графічного письма, делікатні лінії, виважені відтінки.

Фото 1–3. Коридор, ліцей № 9 м. Луцька

Фото 4. Кабінет англійської мови, ліцей № 9 м. Луцька

Фото 5–6. Кабінет образотворчого мистецтва, ліцей № 9 м. Луцька

Фото 7. Кабінет початкових класів, ліцей № 9 м. Луцька

Фото 8. Кабінет інформатики, ліцей № 9 м. Луцька

Фото 9. Коридор НУШ, ліцей № 9 м. Луцька

Фото 10. Рекреація, лицей № 9 м. Луцька

Фото 11. Розпис кабінету, лицей № 24 м. Луцька

Фото 14–20. Настінний розпис

Фото 12–13. Розпис амбулаторії, с. Лище Луцького р-ну